

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

13 травня 2021 року

Харків 2021

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Жерновникова О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Божко О. О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Макітренко К. О. – здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології, голова студентського наукового товариства Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 11 травня 2021 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред) та ін.]. – Харків, 2021. – 177 с.

У збірнику відображено тези Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

паперу і домальовування отриманого відбитка). Після того, як дитина закінчує роботу над домальовуванням, автор дає назву своєму твору й складає історію, так чи інакше пов'язану з ним. Також популярним напрямом ізотерапії є композиція з пластиліну (вчитель дає дітям лист картону і пластилін). Учні нагрівають й розминають пластичну масу, поки вона стане придатною для ліплення, потім наносять її на тло (картон), як би розмазуючи. Після цього їм видається крупа або макаронні вироби за допомогою яких діти створюють малюнок, вдаваючи їх в шар пластиліну.

Дослідник А.І. Копитін виділяє переваги методу арт-терапії перед іншими психокорекційними методами, застосовуваними в педагогіці [4, с. 19].

Як відомо, виховання мистецтвом є інструментом невербального спілкування в більшій мірі, і робить його цінним для тих, хто недостатньо добре володіє вербальними здібностями, має труднощі в словесному оповіданні про свої переживання і проблеми, або, навпаки, занадто перевантажений мовними здібностями. Символічна мова мистецтва дає можливість людині більш точно висловити свої глибинні переживання, по-новому побачити колишню життєву і соціальну ситуацію, виявити нові способи до їх вирішення.

Список використаних джерел

1. Копитін А. І. Арттерапія / А. І. Копитін. - Санкт-Петербург: Пітер, 2001. -С. 320.
2. Копитін А. І. Теорія і практика арт-терапії. Навчальний посібник Санкт-Петербург: Пітер, 2002.
3. Артпедагогіка і арттерапія в спеціальній освіті: підручник для вишів / Т. А. Добровольська, Л. Н. Комісарова, І. Ю. Левченко, Е. А. Медведєва. Москва: Академія, 2001. С. 248.
4. Копитін А. І. Керівництво по груповій арт-терапії. Навчальний посібник. Санкт-Петербург: Мова, 2003.

ВИКОРИСТАННЯ ТВОРІВ ДЛЯ ГІТАРИ НА УРОЦІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ЗОШ

Ю.С. Склярова

здобувач другого рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків

Музика, як шкільний предмет, тісно пов'язана з історією, бо твори які створюють композитори завжди відповідають історичним подіям, різним соціальним проблемам. Свої перші кроки до музики дитина робить ще до школи. Діти слухають її від своїх батьків, в дитячих садочках, дивляться дитячі передачі, мультфільми. Музика стає для них одним зі засобів емоційного впливу, адже викликає у них почуття радості і ще часто, слухаючи її, діти роблять відповідні рухи, підскоки, підспівують мелодії. Найбільше пов'язані з музикою ті діти, котрі відвідують д-садочок: там вони розвивають свій емоційний відгук на музику, музичний слух, музичну пам'ять, відчуття ритму,

набувають навичок слухати музику, вчать правильно співати, грати на ДМІ, виконують різні музично-ритмічні рухи.

Починаючи з 1 класу діти ще більше проявляють інтерес до музики, особливо до рухливої, веселої, життєрадісної за характером, адже в міміці, жестах, рухах під музику вони відкрито виражають свої переживання і почуття задоволення.

Метою уроків музики в ЗОШ є – виховання музичної культури учнів як необхідної частини їх духовної культури.

Поняття «Музична культура» досить об'ємне. Воно включає:

- а) морально-естетичні почуття і переконання, музичні смаки і запити;
- б) знання, навички і вміння, без яких неможливо засвоїти музичне мистецтво (сприймання, виконання);
- в) музичні, творчі здібності, які визначають успіх музичної діяльності.

Нині діюча програма з музики має тематичну побудову: всі теми – це ніби східці, які ведуть учнів до оволодіння музичною культурою. В темах чверті послідовно розкривається особливості музичної мови, багатство і своєрідність її змісту, зв'язок з іншими видами мистецтва – живописом, літературою, театром, художньо-образотворчим мистецтвом, кіно, літературою, хореографією, цирком.

На уроках музики учні знайомляться з кращими зразками української народної музики, фольклору, творами композиторів-класиків, масовими піснями. Основою виховання музичної культури учнів є засвоєння саме класичної спадщини. Важливим завданням музичного виховання в школі є формування, як уже згадувалося, музичної культури учнів в процесі спілкування з музикою, внаслідок чого формуються їхні інтереси, погляди, смаки тощо [4, с. 134–139].

На прикладі 5 класу можна виділити наступні теми, де вчитель може використовувати показ творів для слухання на гітарі: «Як рухається музика», «У гості до музичних інструментів», «Як розповідає музика», «Історія народу в пісні», «Пісня живе серед нас», «Скарбничка професіонала», «Різновиди професійної музики», «Інструментальне соло». В темі «Інструментальне соло» буде доречним використання творів таких композиторів як Ф. Таррега, А. Пьяцолла, Х. Морель, для знайомства учнів з класичною гітарною школою [1, с. 176].

У 6 класі є цілий розділ «Жанри камерно-інструментальної музики», який дозволяє вчителю показати свій потенціал: «Жанр прелюдії» (Е. Вілла-Лобос), «Грайливе скерцо» (Ф. Карулі, М. Джуліані), «Про що розповідає ноктюрн», «Етюд у музиці» (М. Джуліані, М. Каркасі, М.Д. Пухоль), «Рондо запрошує в коло» (Ф. Карулі, М. Каркасі, Ф. Моліно), «Соната» (М. Джуліані, М.Д. Пухоль, Л. Брауер, Ф.Сор). Саме тому, що цей розділ різноплановий і кожна наступна тема це новий жанр, для вчителя з'являється простір, який допомагає відкрити його творчий потенціал – виконавську майстерність. Вміння відтворювати музику для слухання є невід'ємною складовою з того, що повинен вміти вчитель музичного мистецтва [2, с. 112–160].

У 7 класі можна відмітити теми, де використовуються твори для слухання

на гітарі: «Історія розвитку рок-н-рола. Елвіс Преслі та його послідовники» (Е. Преслі «Все гаразд мамо»); «Барди» (Б. Окуджава «Його величність, жінко», Ю. Візбор «Бринить гітара тихо»); «Звучить авторська бардівська пісня» (В. Висоцький «Пісня про друга», О. Розенбаум «Вальс-бастон», С. Нікітін «Під музику Вівальді», «Олександра»).

У 7 класі можна використати такі теми для демонстрації гри на гітарі класичних творів: «Аранжування академічної музики», «Аранжування народної музики», «Аранжування поліфонічних творів», «Танцювальна етнічна музика» [3, с. 106–111].

У 3ОШ на уроках музичного мистецтва використовується небагато творів для слухання, саме у виконанні на гітарі, але ці твори відіграють досить велику роль у розвитку естетичного смаку та творчих здібностей учнів. Крім того вчитель може сам komponувати урок і вносити різнопланові твори в рамках теми. Так він може відтворювати на уроках складні класичні твори для гітари, чи твори у перекладі для гітари. Звісно, що із-за того, що вчитель слідує певному алгоритму уроку, на повноцінне виконання часу може не вистачити, але є альтернатива – виконання творів для слухання фрагментарно. Крім того вчитель може використовувати гітарний акомпанемент під час розучування і виконання пісень за програмою, що є гарною альтернативою фортепіанному акомпанементу і розширює кругозір учнів про практичне використання різних інструментів на уроках музичного мистецтва.

Список використаних джерел

1. Музичне мистецтво: підручник для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л.Г. Кондратова. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013. С. 176.
2. Музичне мистецтво: підручник для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л.Г. Кондратова. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013. С. 112–160.
3. Музичне мистецтво: підручник для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л.Г. Кондратова. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013. С. 106–111.
4. Теорія і методика музичної освіти: навчальний посібник / В.Ф. Черкасов. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. С. 134–139.

МІКРОНАВЧАННЯ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ

В.В.Ворожбіт-Горбатюк

доктор педагогічних наук, професорка, професорка кафедри освітології та
інноваційної педагогіки

М.В.Штефан

здобувачка третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків

В умовах цифровізації усіх сфер життєдіяльності, у тому числі – освітнього простору – набуло популярності мікронавчання.

Склярова Ю.С.

ВИКОРИСТАННЯ ТВОРІВ ДЛЯ ГІТАРИ НА УРОЦІ МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА В ЗОШ..... 133

Ворожбіт-Горбатюк В.В., Штефан М.В.

МІКРОНАВЧАННЯ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ:
КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ..... 135

СЕКЦІЯ 4. Питання академічної доброчесності та етики наукових досліджень
..... 137

Бойчук Б. С.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ 137

Гладкіх А. М.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ТРЕНД ОСВІТЯНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ
ХНПУ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ..... 139

Гуцало К. П.

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ МОРАЛІ ТА ЕТИКИ У ФОРМУВАННІ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ 142

Кітраль М. С.

ПРОБЛЕМА ПЛАГІАТУ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ..... 144

Кондратюк С. М.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ 146

Лехкодух Т.О.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВІННИЦЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ МИХАЙЛА
КОЦЮБІНСЬКОГО..... 148

Марчак О.Ю.

АНАЛІЗ АНТРОПОЛОГІЧНИХ ВИМІРІВ ДЕВІАЦІЙ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ..... 150

Матей Ю.Ф.

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ З ПИТАНЬ ЕТИКИ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ:
ІСТОРИЧНИЙ НАРИС 152

Chornomord Ye. Ye.

FUNDAMENTAL VALUES OF ACADEMIC VIRTUE (ON THE EXAMPLE OF
KhNEU OF SIMON KUZNETS)..... 155

Філь А. І.

ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ АКАДЕМІЧНОМУ ПИСЬМУ
..... 157

Шелест О. М.

ДО ПИТАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ 159